

Brüssel, 24.7.2019
COM(2019) 346 final

2019/0158 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

**millega määratakse kindlaks ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja teiselt poolt Vaikse
ookeani piirkonna riikide vahelise majanduspartnerluse vahelepingu alusel
moodustatud kaubanduskomitees Euroopa Liidu nimel võetav seisukoht seoses lepingu
II protokoli II ja VIII lisa muutmisega**

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks seisukoht, mis võetakse liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ja teiselt poolt Vaikse ookeani piirkonna riikide vahelise majanduspartnerluse vahelepingu alusel moodustatud kaubanduskomitees seoses lepingu II protokoll II lisa (loend päritolustaatuseta materjalidega tehtavatest töödest või töötlemistoimingutest, mis annavad tootele päritolustaatus) ja VIII lisa (ülemeremaad ja -territooriumid) muutmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Majanduspartnerluse vaheleping ühelt poolt Euroopa Liidu ja teiselt poolt Vaikse ookeani piirkonna riikide vahel

30. juulil 2009 kirjutas EL alla majanduspartnerluse vahelepingule,¹ millega luuakse ühelt poolt Euroopa Liidu ja teiselt poolt Vaikse ookeani piirkonna riikide vahelise majanduspartnerluslepingu raamistik. Paapua Uus-Guinea, Fidži Vabariik ja Samoa Iseseisvusriik kohaldavad lepingut ajutiselt vastavalt alates 20. detsembrist 2009, 28. juulist 2014 ja 31. detsembrist 2018.

Majanduspartnerluslepingu eesmärgid on järgmised:

- (a) võimaldada Vaikse ookeani piirkonna riikidel saada kasu paremast turulepääsust, mida EL pakub;
- (b) edendada Vaikse ookeani piirkonna riikide jätkusuutlikku majandusarengut ning nende järkjärgulist integreerimist maailmamajandusse;
- (c) luua lepinguosaliste vahel ühine vabakaubanduspiirkond, mis põhineb ühistel huvidel, tehes seda kaubanduse järkjärgulise liberaliseerimise kaudu kooskõlas kohaldatavate WTO eeskirjadega ja asümmeetria põhimõttega, võttes arvesse Vaikse ookeani piirkonna riikide erivajadusi ja suutlikkusega seotud piiranguid seoses kohustuste täitmise taseme ja ajakavaga;
- (d) kehtestada vaidluste lahendamise kord ja
- (e) kehtestada asjakohane institutsiooniline korraldus.

2.2. Majanduspartnerluslepingu kaubanduskomitee

Majanduspartnerluslepingu artikliga 68 asutatakse kaubanduskomitee, mis koosneb lepinguosaliste (EL ja Vaikse ookeani piirkonna riigid) esindajatest.

Kaubanduskomitee kehtestab oma töökorra ning seda juhivad ühiselt ELi poole esindaja ja Vaikse ookeani piirkonna riikide esindaja. Nimetatud kaks kaaseesistujat juhivad koosolekuid vaheldumisi. Koosolekut juhatavat isikut peetakse lepingu tähenduses juhatavaks kaaseesistujaks kuni järgmise koosoleku alguseni, kui juhatava kaaseesistuja rolli võtab üle teine lepinguosaline.

Kaubanduskomitee tegeleb kõigi lepingu rakendamiseks vajalike küsimustega. Oma ülesandeid täites võib kaubanduskomitee:

¹ Nõukogu 13. juuli 2009. aasta otsus ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja teiselt poolt Vaikse ookeani piirkonna riikide vahelise majanduspartnerluse vahelepingu allakirjutamise ja esialgse kohaldamise kohta (ELT L 272, 16.10.2009, lk 1).

- (a) moodustada lepingu rakendamiseks vajalikke erikomiteesid või -organeid ja neid juhendada;
- (b) tulla kokku mis tahes ajal lepinguosaliste kokkuleppel;
- (c) arutada käesoleva lepinguga hõlmatud mis tahes küsimusi ja võtta oma ülesannete täitmiseks asjakohaseid meetmeid ja
- (d) võtta lepingus sätestatud juhtudel vastu otsuseid või anda soovitusi.

Kaubanduskomitee delegeerib rakendamisega seotud eriküsimustes otsustusvolitused erikomiteedele, nagu on ette nähtud lepingu vastavate sätetega, eelkõige tollikoostöö ja päritolureeglite erikomiteele.

Lepingu artiklis 78 (läbivaatamisklausel) on sätestatud, et kaubanduskomitee võib käesoleva lepingu, selle rakendamise, toimimise ja tulemuslikkuse vastavalt vajadusele läbi vaadata ning anda konventsiooniosalistele selle muutmiseks asjakohaseid soovitusi.

2.3. Majanduspartnerluslepingu kaubanduskomitee kavandatav õigusakt

II protokolliga (päritolureeglite läbivaatamist ja kohaldamist käsitlev artikkel 41) on ette nähtud, et kaubanduskomiteel on õigus muuta selle protokollisätteid.

Majanduspartnerluslepingu kaubanduskomitee kuuendal kohtumisel 24. oktoobril 2018 vaatasid komisjoni ja Vaikse ookeani piirkonna poole esindajad läbi lepingu II protokollis lisas nimetatud tooted. Selliste toodete rubriigid ja kirjeldused põhinevad Maailma Tolliorganisatsiooni (WCO) 2007. aasta kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemil (HS). 2017. aastal andis WCO välja uue HSi nomenklatuuri versiooni, mis jõustus 1. jaanuarist 2017. HSi 2017. aasta versioon sisaldab muudatusi, mis hõlmavad põllumajandus- ja kalandussektorit, keemiasektorit, metsasektorit, tekstiilisektorit, mitteväärismetallisektorit, masinaehitussektorit, transpordisektorit jt. Nende sektorite tooted moodustavad ELi ja Vaikse ookeani riikide vahelise kaubavahetuse põhiosa. Seepärast jõudis komitee järeldusele, et uue, 2017. aasta HSi arvessevõtmiseks oleks II lisa vaja ajakohastada. Samal ajal tuleks säilitada päritolureeglite puhul kehtiv olukord, sest HSi nomenklatuuri tehtud muudatused ei tohiks mõjutada asjaomase toote suhtes kohaldatavat päritolureeglit.

Lisaks vaatas komitee läbi lepingu II protokollis VIII lisas esitatud ELi ülemeremaade ja -territooriumide (ÜMTd) loetelu, et viia see kooskõlla Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) II lisaga, võttes arvesse mõne territooriumi staatuse hiljutist muutust. Täpsemalt said Saint-Barthélemy (FR) ja Bermuda (UK) vastavalt 1. jaanuaril 2012 ja 1. jaanuaril 2014 ELiga assotsieerunud ÜMTdeks ning Mayotte'ist (FR) sai 1. jaanuaril 2014 ELi äärepoolseim piirkond. Nõukogu otsus 2013/755/EL ÜMTde ELiga ühinemise kohta, mida kohaldatakse kõigi ELi toimimise lepingu II lisas loetletud ÜMTde suhtes, jõustus 1. jaanuaril 2014. Komitee jõudis ka järeldusele, et II protokollis VIII lisa tuleks muuta, et kajastada hiljutisi muutusi kõnealuste territooriumide staatuses.

Sellele vastavalt peab majanduspartnerluslepingu kaubanduskomitee võtma oma 24. juulil 2019 toimuval seitsmendal koosolekul vastu otsuse 1) muuta lepingu II protokollis II lisa, et ajakohastada tariifset klassifikatsiooni, ja 2) muuta lepingu II protokollis VIII lisa, et ajakohastada ÜMTde loetelu (edaspidi „kavandatav otsus“).

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Kavandatava nõukogu otsusega määratakse kindlaks liidu nimel võetav seisukoht lepingu muudatuste vastuvõtmise kohta, et ajakohastada lepingu II protokollis II lisas nimetatud tooterubriike ja -kirjeldusi, viimaks need kooskõlla WCO HSi nomenklatuuri uusima, 2017.

aasta versiooniga, ning samuti selleks, et ajakohastada ELi ülemeremaade ja -territooriumide loetelu, viimaks selle koostöölla ELi toimimise lepingu II lisa loeteluga, täites sellega majanduspartnerluslepingus sätestatud ELi kohustused.

Kõnealune seisukoht põhineb kaubanduskomitee kavandataval otsusel, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõule lisatud lepingu muudatusi.

Kavandatava otsuse reguleerimise puudutab valdkonda, mille puhul liidul on ELi toimimise lepingu artikli 3 lõike 2 alusel ainupädevus.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „[n]õukogu võtab komisjoni ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“².

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kaubanduskomitee on ELi ja Vaikse ookeani piirkonna majanduspartnerluslepingu alusel loodud organ.

Otsusel, mis kaubanduskomiteel palutakse vastu võtta, on õiguslik mõju. Kui otsus on vastu võetud, on see kooskõlas lepingu artikliga 68 ja selle II protokolli artikliga 41 rahvusvahelise õiguse kohaselt siduv.

Kavandatav akt ei täienda ega muuda lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava õigusakti peamine eesmärk ja sisu on seotud ühise kaubanduspoliitikaga.

Seepärast on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikkel 207.

² Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

4.3. Järeldus

Ettepanekus esitatud otsuse õiguslik alus peaks seega olema ELi toimimise lepingu artikli 207 lõike 4 esimene lõik koostoimes artikli 218 lõikega 9.

5. KAVANDATAVA AKTI AVALDAMINE

Kuna kaubanduskomitee aktiga muudetakse majanduspartnerluslepingut, on asjakohane avaldada see pärast vastuvõtmist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega määratakse kindlaks ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja teiselt poolt Vaikse ookeani piirkonna riikide vahelise majanduspartnerluse vahelepingu alusel moodustatud kaubanduskomitees Euroopa Liidu nimel võetav seisukoht seoses lepingu II protokolliga II ja VIII lisa muutmise

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõiget 3 ning artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) 30. juulil 2009 kirjutas liit (toona Euroopa Ühendus) alla ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja teiselt poolt Vaikse ookeani piirkonna riikide vahel sõlmitud majanduspartnerluse vahelepingule,³ millega luuakse majanduspartnerluslepingu raamistik (edaspidi „leping“). Paapua Uus-Guinea on lepingut ajutiselt kohaldanud alates 20. detsembrist 2009, Fidži Vabariik alates 28. juulist 2014 ja Samoa Iseseisvusriik alates 31. detsembrist 2018.
- (2) Leping II protokolliga II lisa põhineb Maailma Tolliorganisatsiooni rahvusvahelise kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi konventsioonile lisatud harmoneeritud süsteemi (HS) nomenklatuuri 2007. aasta versioonil. Alates 1. jaanuarist 2007 on HSi nomenklatuuris tehtud mitmeid muudatusi. Neid muudatusi tuleb arvesse võtta ja II lisa tuleb viia kooskõlla HSi 2017. aasta versiooniga. Samal ajal tuleks säilitada päritolureeglite puhul kehtiv olukord, sest HSi nomenklatuuri tehtud muudatused ei tohiks mõjutada asjaomase toote suhtes kohaldatavat päritolureeglit.
- (3) Leping II protokolliga VIII lisas on loetletud liidu ülemeremaad ja -territooriumid (ÜMTd). Pärast Bermuda⁴, Mayotte'i⁵ ja Saint-Barthélemy⁶ staatuse muutust ning nõukogu otsuse 2013/755/EL (ülemeremaade ja -territooriumide Euroopa Liiduga assotsieerimise kohta)⁷ jõustumist tuleb ÜMTde loetelu nende hiljutiste muudatuste arvessevõtmiseks ELi toimimise lepingu II lisaga vastavusse viia.
- (4) II protokolliga artikliga 41 (päritolureeglite läbivaatamise ja kohaldamise kohta) on ette nähtud, et kaubanduskomiteel on õigus muuta selle protokolliga sätteid.

³ ELT L 272, 16.10.2009, lk 1.

⁴ ELi toimimise lepingu II lisa (ELT C 326, 26.10.2012, lk 336).

⁵ Nõukogu 11. juuli 2012. aasta otsus 2012/419/EL, millega muudetakse Mayotte'i staatust Euroopa Liidu suhtes (ELT L 204, 31.7.2012, lk 131).

⁶ Nõukogu 29. oktoobri 2010. aasta otsus 2010/718/EL Saint-Barthélemy saare staatuse muutmise kohta Euroopa Liidu suhtes (ELT L 325, 9.12.2010, lk 4).

⁷ Nõukogu otsus 2013/755/EL ülemeremaade ja -territooriumide Euroopa Liiduga assotsieerimise kohta (ELT L 76, 15.3.2014, lk 1).

- (5) 24. juulil 2019 toimub majanduspartnerluslepingu kaubanduskomitee järgmine (seitsmes) koosolek, millel komitee saab lepingu II protokolli artikli 41 kohaselt teha otsuse lepingu II protokolli II ja VIII lisa muutmise kohta, et viia need kooskõlla vastavalt WCO HSi nomenklatuuri 2017. aasta versiooniga ja ELi toimimise lepingu II lisas esitatud ülemeremaade loeteluga.
- (6) Euroopa Liit peaks kindlaks määrama sellise muudatuse suhtes võetava seisukoha,
- ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse Euroopa Liidu nimel majanduspartnerluslepingu kaubanduskomitees selle järgmisel kohtumisel seoses lepingu muudatustega, millega ajakohastatakse lepingu II protokolli II ja VIII lisa, et viia need vastavusse WCO HSi nomenklatuuri 2017. aasta versiooniga ja ELi toimimise lepingu II lisas esitatud ülemeremaade loeteluga, põhineb lisal.

Artikkel 2

Pärast selle vastuvõtmist avaldatakse kaubanduskomitee otsus *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Euroopa Komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*